

Κακοκουρδισμένη παράσταση

Η Κωμωδία των Παρεξηγήσεων από τον Γιώργο Κιμούλη - Κριτική του Σπύρου Παγιατάκη

Οτι βγήκε από τις πένες «ενός» Σαίξπηρ και «ενός» Μολιέρου δεν ήταν —αναγκαστικά— κι αριστουργήματα. Να πάρουμε για παράδειγμα την πρωτόλεια κωμωδία του πρώτου, την «Κωμωδία των Παρεξηγήσεων» που την έγραψε όταν ήταν 27-28 χρόνων. (Ο Σαίξπηρ πέθανε στα 52). Η απλοϊκότητα ιστορία των 2x2 διδύμων, οι οποίοι μπερδεύουν διαρκώς εκθρούς, φίλους και αγαπητικές είναι αυτό που οι Αμερικανοί ονομάζουν σλάποτικ κι εμείς, οι Ευρωπαίοι, μπαλαφάρα.

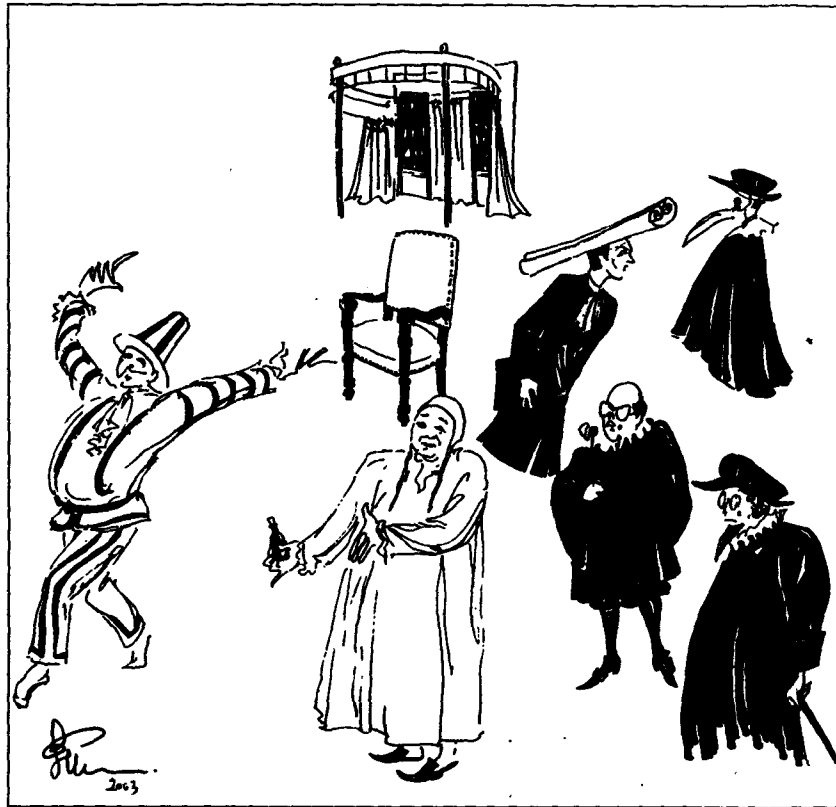
Όμως ούτε και λογοτεχνικά αυτή η —ελάχιστη παιζόμενη— κωμωδία μπορεί βέβαια να συγκριθεί με τις υπόλοιπες «φιλοσοφημένες» κωμωδίες του Εγγλέζου βάρδου. Μάλιστα, όσοι ασχολούνται με σαιξπηρικές μελέτες έκασαν την μέτρηση και τη βρήκαν ως το συντομότερο έργο του. Δίκως περικυπές είναι μόλις 90 λεπτά.

Δηλαδή, μια απλή αναπνοή μπροστά σ' έναν Αμλετ ο οποίος κανονικά, κι ολόκληρος, διαρκεί πάνω από τέσσερις ώρες.

Τώρα, γιατί στο πρόγραμμα της εαρινής και περιπλανώμενης παράστασης αυτού του έργου, έτσι όπως οδηγήθηκε από τον πολυπράγμονα Γιώργο Κιμούλη (μετάφραση - διασκευή, σκηνοθεσία, μουσική επιμέλεια και πρωταγωνιστική επικυριαρχία) να επιχειρείται άραγε η παραπλάνηση του θεατή με αδύναστες αναφορές όπως: «Προς το τέλος της καριέρας του, αφού έγραψε τις ωριμότερες τραγωδίες του ο Shakespeare επιστρέφει με κωμωδίες που πλησιάζουν αρκετά στις συμβάσεις της ρομαντικής λογοτεχνίας»; Μα εδώ έχουμε να κάνουμε με ένα κραυγαλέα νεανικό δείγμα δουλειάς και μάλιστα στις πρώτες-πρώτες αρχές της καριέρας του.

Τέλος πάντων. Αυτά τώρα είναι φιλάγραμματα μεν, χαρακτηριστικά δε για ό,τι ακολουθούσε επάνω στη σκηνή μετά την ανάγνωση του προγράμματος.

Το θέαμα δεν ήταν παρά μία κακοκουρδισμένη παράσταση όπου το κέφι και το κωμικό στοιχείο αμέσως ξανάπεφταν βαριά στη σκηνή, μετά από κάθε απόπειρα απογείωσης. Δέσμιος τραγικός της ίδιας της ερμηνευτικής του μανιέρας ο Γιώργος Κιμούλης εξέπεμπε πλέον ανία και επανάληψη εκεί όπου πριν από λίγα μόλις χρόνια άστραφτε αυτοσαρκαζόμενος τους ρόλους του, παρουσιάζοντας μία πολύ προσωπική ερμηνευτική σφραγίδα. Στον πλέον αβανταδόρικο κωμικό ρόλο του έρ-

Ηρώδειο - ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης - «Ο Κατά Φαντασίαν Ασθενής» - Μολιέρους - στο ρόλο του Αργκάν ο Γιώργος Παρτσάλακης. Σκίτσο Έλλης Σολομωνίδου - Μπαλάνου.

γου, αυτόν των δύο Δρόμιων, ο Χρήστος Χατζηπαναγιώτης μπορεί μεν να μη διαφοροποίησε αρκετά τον «Συρακούσιο» από τον «Εφέσιο» χαρακτήρα του, κατάφερε όμως να είναι τουλάχιστον ένας ικανοποιητικός κωμικός. Κάτι το οποίο δεν κατόρθωσαν οι δύο «τηλεοπτικές» φιγούρες (η Ρένια Λουιζίδου και η Βίκυ Σταυροπούλου) παρ' όλες τις αγχωτικές τους προσπάθειες να λειτουργήσουν ψυχαγωγικά. Με δύο λόγια ένα μέτριο έργο το οποίο από το ισόγειο βούλιαξε στο υπόγειο.

Λαμπρός «Κουρέας»

Η θητεία στην τηλεόραση και στον κινηματογράφο δεν είναι βέβαια πάντα η αναγκαστική τροχοπέδη στην θεατρική εξέλιξη ενός ηθοποιού. Μία από τις πλέον ευθυβόλες κι ολοκάθαρες κωμικές ερμηνείες του περασμένου καλοκαιριού ήταν η καλοκαρδύμενη Ροζίνα της Δήμητρας Μαρτσούκα στον απολαυστικό Κουρέα της Σεβίλλης — τον οποίο μετά αρκετές εβδομάδες εξακολουθώ να θυμάμαι ολοζώντανα περισσότερο χάρις στον σκηνοθέτη του Νίκο Μαστοράκη παρά στον συγγραφέα Μπωμαρσάι.

Μ' έναν υπέροχα «κουλαριστό» Αρη Λεμπροσόπουλο (άξιο συνεχιστή της πάλης ποτέ καλής «κουλαριστής» σχολής —δεν μούρχειται άλλο πιο ταιριαστό επίθετο— του πρώτου Γιώργου Κιμούλη), μ' έναν τετραπέρατο «Κουρέα» από τη δεκαετία του '60 (Ταξιάρχης Χάβος), μ' ένα διαχρονικά φιλύποπτο ώριμο να κυνηγά μια νέα (Δον Μπάρτολο — ένας έξοχος Δημήτρης Κολοβός) και μ' ένα σπαρταριστό Δον Μπαζίλιο (Παναγιώτης Παναγόπουλος) ο οποίος ποτέ δεν ξεπερνά τη λεπτή διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στην αστεία και στην γελοία καρικατούρα, με την σωστά εκσυγχρονισμένη απόδοση του κειμένου (Εφη Γιαννοπούλου - Θεοδώρα Γκόννης), με τραγούδια που έκλειναν το μάτι στο κοινό (Σταμάτος Κραουνάκης) και πάνω απ' όλα με έναν χαμογελαστό σκηνοθέτη (τον Νίκο Μαστοράκη, βεβαίως) η παράσταση αυτή, του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου Αγρινίου, ήταν η καλύτερη που είχε να προσφέρει ένα ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. μέσα στο περασμένο θεατρικό καλοκαίρι.

Ένα φετινό καλοκαίρι το οποίο επίσης πλημμύρισε από ένα Μολιέρο, ο οποίος παρά τους παραπάνω από τρεις

αιώνες που κουβαλά πάνω του, εξακολουθεί να παίζεται — κι όχι μόνο σε γαλικές σκηνές. Εννοείται ότι για κάτι τέτοιο υπάρχει συγκεκριμένος λόγος. Πάρτε τον «Ταρτούφο» του για παράδειγμα. Πρόκειται για μια απλή, απλούστατη ιστορία φαρισαϊσμού, υποκρισίας και εκμετάλλευσης αφελών.

Όμως υπάρχει πέρα απ' όλα αυτά κι ένα καλά κουκουλωμένο μυστήριο μέσα στον κάθε χαρακτήρα του έργου. Είναι μυστήριο το οποίο ο θεατής ούτε καν υποπτεύθηκε στην παράσταση που ο Γιάννης Ιορδανίδης σκηνοθέτησε για το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Σερρών.

«Κατά Φαντασίαν Ασθενής»

Τον υπαινιγμό του σκηνοθέτη ο οποίος βάζει τον αρνητικό χαρακτήρα του διπρόσωπου πρωταγωνιστή (Τάσο Χαλκιά) να θριαμβεύει βουβά στο φινάλε της παράστασης, δεν τον κατανόησα. Να ήταν, άραγε για καλό ή για κακό; Μυστήριο. Ένας άλλος μοιερικός πρωταγωνιστής πάλι διέσωσε ό,τι μπορούσε να περισωθεί στον «Ζωρζ Νταντέν» από το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Βέροιας Ο Τάσος Περγικιανίδης πορεύτηκε επιτυχώς επάνω στην κωμικοτραγική κόψη ενός κοφτερού ξυραφιού. Ως ο απατημένος σύζυγος —άλλη πάλι διαχρονική κατάσταση κι αυτή!— ανακάτεψε σωστά το κωμικό με το σοβαρό. Γιατί άραγε η Ερση Βασιλικιώτη που ήταν η σκηνοθέτις δεν διδάξε εξ ίσου επιτυχώς και τους άλλους ηθοποιούς της παράστασης;

Ο καλύτερος Μολιέρος ήταν ο «Κατά Φαντασίαν Ασθενής» από το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης. Ο σκηνοθέτης Βασίλης Νικολαΐδης είχε την ιδέα να ταυτίσει τον δήθεν άρρωστο Αργκάν με τον γνήσια ετοιμοθάνατο Μολιέρο. Χάρη στον ικανό Γιώργο Παρτσάλακη το εγχείρημα πέτυχε δίκως να ευτελιστεί.

Τον «Φιλάργυρο» από το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Βόλου με τον Βασίλη Τσιβιλίκα σε σκηνοθεσία Κοραή Λαμάρτη δεν τον είδα. Είδα όμως έναν ανεκδιήγητο... Βικτωρα Ουγκώ! Στην θεατρική προσαρμογή του Παναγιώτη Μέντη «Οι Αθλιον» παρουσιάστηκαν από το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κέρκυρας σε σκηνοθεσία του Θανάση Θεολόγη ο οποίος μόλις πέρυσι είχε σκηνοθετήσει τον Γιώργο Κιμούλη σε μία πολύ ενδιαφέρουσα παράσταση του «Εμπόρου της Βενετίας».

Συμφέρει, όμως, πιστέψτε με, σε όλους τους εφετινούς συντελεστές των «Αθλιών» να παραμείνουν όπως τους αξίζει: ...ανεκδιήγητοι.